

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาความรับผิดชอบในสังคมของวัยรุ่น ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ศึกษาการตระหนักรู้ต่อความรับผิดชอบในสังคมของวัยรุ่น ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 ซึ่งมีภูมิลำเนาที่จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส รวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึกตามแนวประเด็นการสัมภาษณ์ จำนวน 15 คน วิเคราะห์โดยใช้หลักตรรกะ ควบคุมบริบท โดยใช้สถิติพรรณนาประกอบ

ผลการศึกษาพอสรุปได้ ดังนี้

1. นักศึกษาเกือบทั้งหมด มีความรับผิดชอบทางสังคม ทั้งต่อตนเอง ในฐานะสมาชิกในครอบครัว ในฐานะนักศึกษา และในฐานะสมาชิกของสังคม
2. นักศึกษาทั้งหมดมีความตระหนักรู้ในความรับผิดชอบ โดยมีผู้ที่มาจากครอบครัวที่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน และต้องทำมาหากิน คนนั้นก็มีความรับผิดชอบมากกว่าผู้ที่มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีเวลาในการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังในเรื่องของความรับผิดชอบ โดยวัยรุ่นสามารถเรียนรู้เรื่องความรับผิดชอบ ได้ด้วยตนเอง และได้รับการอบรมสั่งสอนจากสถานศึกษาและสถาบันอื่น โดยเฉพาะสถาบันทางศาสนา
3. วิธีการเสริมสร้างความรับผิดชอบ คือ ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และมีตัวแบบ ในการประพฤติปฏิบัติตาม ครอบครัวมีการอบรมสั่งสอนชัดเจนและปลูกฝัง สถานศึกษามีการให้ความรู้ และมีกฎระเบียบระเบียบข้อบังคับให้ประพฤติปฏิบัติ โดยการให้รางวัลสำหรับผู้ประพฤติปฏิบัติได้ และมีการลงโทษ ตักเตือน สำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กลุ่มเพื่อนมีส่วนช่วยโดยการคอยตักเตือนเวลาที่เพื่อนเดินออกนอกกลุ่มนอกทาง กลุ่มสถาบันอื่น โดยเฉพาะสถาบันทางศาสนา จะอบรมสั่งสอนให้ความรู้ในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง
4. ปัญหาสำคัญที่นักศึกษาทั้งหมด ไม่สามารถมีความรับผิดชอบในการเข้าไปมีส่วนร่วมประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมได้ นั้น เนื่องจาก การปฏิบัตินั้นขัดกับหลักศาสนา

ข้อเสนอแนะที่สำคัญ

ทุกภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการให้ความสำคัญต่อการมีความรับผิดชอบ โดยเริ่มจากสถาบันครอบครัว ควรจะอบรมชัดเจน ปลูกฝังบุตรหลานให้มีความรับผิดชอบ สถานศึกษามีการสั่งสอนให้ความรู้ ภาครัฐหน่วยงานราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้ และสื่อควรประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้เยาวชนได้ซึมซับและเห็นความสำคัญของการมีความรับผิดชอบ และนำมาปฏิบัติจนเป็นพฤติกรรมปกติ

The objectives of this research are 1) to study the 3 southern provinces youngsters' social responsibility; 2) to study the youngster's realization of such responsibility; 3) to study problems, obstacles and recommendations for promoting of the responsibility.

It is a qualitative study by using the in-depth interview for data collecting; 15 first-year students who reside in Yala, Pattani and Narathiwat provinces have been interviewed in-depth as key-informants. Data analysis is done with logical context description and descriptive statistics.

Results of the study can be summarized as follows:

1. All students studied express social responsibility both for themselves as family members and as college students and members of society at large.

2. They all realize of responsibility; those from different type of family realize the problem differently. These youngsters can learn about social responsibility by themselves. However, educational and religions institutions also have important roles in this matter.

3. In promoting strong sense of social responsibility, self realization and model are important. In addition, the family, education institutions play important roles in giving rewards toward desire behavior and punishment for deviation. The religions organization is also important.

4. Problems and obstacles for social responsibility for these students are those in contradict with religions rules.

Important recommendations emerged, among others, are increased public relations work on social responsibility.